

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), OCTOBER 29, 1942.

ŠTEVILKA (NUMBER) 254

VOJNA INDUSTRIJA BO POTREBOVALA ŠE 75,000 DELAVCEV

Leta 1943 bo že tako veliko pomanjkanje delavstva, da se bodo morale najbrže registrirati vse ženske v Clevelandu.

REGISTRACIJA BO UGOTOVILA, KOLIKO ŽENSK SE LAHKO ZAPOSLE Z NEOBHODNO POTREBNIM DELOM

Šlo bi bilo naznanjeno, da razširjajoča se clevelandška vojna industrija potrebovala te prihodnjih 10 ali 12 mesecev 75.000 nadaljnjih oseb, ki so zaposlene s civilnimi opravili, ki niso bile še nikoli potrebne, pridobitveno zaposlene ali zaradi izprememb v domači in ekonomskih okoliščinah, kar ne more delati. Oziroma 50.000 oseb se bo potrebovalo direktno v vojni industriji, ostali pa bodo morali zapolniti mesta onih delavcev, ki bodo poklicani ali ki se bodo morali umakniti v vojsko. Težave privatnih tvrdk, ki bodo imele posledice, vedno težave, ker bo nastalo več pomanjkanje prodajalcev, pisarniškega osebja itd.

Ameriški častnik Leland Stowe poroča o mentaliteti nemškega vojaštva

Leti Nemec se ne kesa nobenega dejanja, ki ga je storila Nemčija v tej vojski. — Delo pesnika Heineja ga je spravilo v zadrego.

Leland Stowe, ameriški častnik z rusko armado na fronti pri Rzevu. Zadnjič sem bil navzoč, ko so izpraševali nemškega ujetnika, letalskega poročnika Krausgrella. Poročniku je bilo žal ničesar, karkoli je vprašanje: "Zakaj so Nemci v Poljsko?" Odgovor: "Poljska je bila letalska Anglija." "Zakaj so Nemci vdrl v Poljsko?" "Da preprečijo vdor Angliji." "Zakaj so vdrl v Holandijo?" "To je bil edini način, s katerim smo mogli poraziti Anglijo." "In zakaj so vdrl v Jugoslavijo?" "Po dolgem odmoru je Nemci dejal, da se ne more spomniti, kje je Jugoslavija." "Kako pa opravičujete nezvestostne eksekucije civilistov v Poljski, Češki, Franciji, Nemčiji, Grčiji, Norveški, Italiji in v drugih zasedenih državah?" "Nemci so v svoji pravici." "Nikoli še nisem slišal, da bi usmrčevali civiliste. Če bi res, tedaj ni dvoma, da bi civilisti delovali proti Nemcem." "Kaj pa glede Amerike?" "Mislim, da bomo ostali v Ameriki, če predalec." "Zakaj gledate pesnika — žid?" "Nato smo skušali dognati, kaj je bilo." "Kdo je napisal 'Die Lore Heinrich Heine'?" "Ali je bil Heine Nemec?" "Ne, žid."

Potreba po kuharjih

Ameriški mornariški zbor išče izvežbane kuharje za mornarico, katerih je občutno pomanjkanje.

Župan Lausche priporoča sprejetje novega dodatka

S sprejetjem novega amandamenta bi bila vzeta politika iz uprave tranzitnega sistema.

Pozivajoč meščane v Clevelandu, naj glasujejo z "Yes" glede Transit Commission amandamenta pri volitvah dne 3. novembra, je župan Frank J. Lausche v torek izjavil, da bodo oni, ki se vozijo s poulično železnico in z avtobusi, samo tedaj zagotovljeni nadaljne uspešne poslugе tranzitnega sistema, ako bo sprejet omenjeni amandament. Ako bi pa ta amandament propadel — dasi kažejo sedanja znamenja, da bo sprejet z zadostno večino, — tedaj bi bilo osebje kakor tudi razne odredbe tega sistema predmet popolnih izprememb ob nastopu vsakega novega župana.

Pod določili tega amandamenta bi bil transportacijski sistem pod kontrolo odbora treh članov, katerega bi imenoval župan.

Predlagani amandament podpirajo prominentne clevelandške organizacije, kakor: Clevelandška delavska federacija, Trgovska zbornica, Citizens liga, Euclid Avenue asociacija, Cleveland Press, Cleveland Plain Dealer in Cleveland News. Pa tudi druge delavske in civilne organizacije so se izjavile, da se strinjajo s predlaganim amandamentom in da čakajo samo še svojih sej, na katerih se bo odločilo dodatek.

S tem amandamentom bo vzeta politika iz mestnega tranzitnega sistema. Razumljivo je, da ko bo kontroliral tranzitni sistem odbor treh članov, ki bodo imenovani za dobo šestih let, bo imel nevaren politični pritisk prav malo ali nič učinka na ta sistem, na katerega se je izvajalo tak učinek doslej vsaki dve leti, ob vsakem nastopu novega župana.

Zato je želja župana Lausche, da bi volilci soglasno odobrili sprejetje tega amandamenta.

SPREJEMANJE ZAMORK

WASHINGTON, 28. oktobra. — Paul McNutt, načelnik Manpower odbora, je danes izjavil, da 64 tovarn v osemnajstih državah danes najema zamorke na delo. Danes delajo zamorke v tovarnah držav Californije, Colorado, Connecticut, Indiana, Illinois, Kansas, Kentucky, Maryland, Michigan, Minnesota, Missouri, Nebraska, New Jersey, New York, Ohio, Pennsylvania, Rhode Island in Washington.

CLARK GABLE POVIŠAN V PODPOROČNIKA

MIAMI, BEACH, Fla., 28. oktobra. — Clark Gable, znani igralec, radi katerega so ženske omedlevalle, kadar se je prikazal na platnu, je bil povišan za podporočnika v ameriški zračni sili.

K mornarici

Prostovoljno se je javil k mornarici Joe Grdina, ml., sin obče poznane družine Mr. Joseph in Mrs. Josie Grdina, ki vodi trgovino z nabojnimi predmeti in knjigami na 6113 St. Clair Ave. Odšel bo v ponedeljek jutraj. Želimo mu uspešen in srečen povratek!

Angleški tanki v Egiptu so izvojevali prvo rundo

Napad je odprl nove vrzeli na minskih poljih sovražnikovih črte ter utrl pot nadaljnjemu prodiranju zaveznikov.

KAIRO, 28. oktobra. — Tanki angleške osme armade so izvojevali prvo rundo z Rommelovimi tanki na minskih poljih Alamein črte. Ti tanki stalno utirajo in širijo vrzeli, kjer se bo razvila tekma med zavezniško in osiščno jekleno in topovsko silo.

Zavezniška zračna sila, ki stalno napada Rommelove komunikacijske črte, drži njegovo armado neprestano v defenzivi.

Zavezniška zračna sila je sestrelila včeraj osemnajst osiščnih letal, med temi so jih sedem sestrelili angleški letalci.

Poročila s fronte naznanjajo, da je imelo osišče že doslej težke izgube, tako na tankih kakor na moštvi. Nemški ujetniki pripovedujejo o strahotnem obstrlejevanju, kateremu je izpostavljena osiščna obrambna črta.

Nemška in italijanska poročila priznavajo silne napade zavezniške armade, toda dostavljajo, da se njihove čete hrabro upirajo tem napadom.

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

Duluth, Minn. — Ob koncu preteklega tedna je šest oseb izgubilo življenje in 17 oseb je bilo ranjenih tukaj in na Iron Rangu. Največ žrtve je zahteval avtomobil. V naselbinah Balkanu, 16 milj severno od Chisholma, se je avto zaletel v železno ograjo mostu in 17-letni Robert Latij je bil na mestu ubit, ranjeni pa so bili: Julija Kurak, Tone Pogorelec, Kmetec in žena Johna Ložekarja. — Pri drugavi nesreči blizu Chisholma so bili bolj ali manj pobiti: J. Lamprecht, Mike Petrič, Charles Prebil in William Burič, vsi mladi fantje. — Frank Palčič, star 30 let, je izgubil življenje, ko je oral s traktorjem na farmi pri Chisholmu. Po nesreči je padel pod traktor, ki ga je zdobil. Zapuščena žena, dva otroka in starše. — Matija Pogorelec je tudi imel nezgodno zadnje dni. Peljal se je po opravičkih z nekom v avtomobilu, ko je prišla kolizija in žipa vetrobrana je priletela Matiji na glavo ter mu prizadela več bunk in lahkih ran. To je že tretja nesreča, katero je Matija imel, odkar je v Ameriki.

Povišan

Te dni je bil povišan za sargenta Frank Hacc, sin Mr. in Mrs. Tony Hacc, 980 E. 74 St. Pri vojakih se nahaja od aprila meseca in sicer v Camp Bowie, Texas. Čestitamo nad avanziranjem!

GLASBENA MATICA

vprizori opero

"Netopir"

v nedeljo, 1. nov. v SND ob 3.30 pop.

Vstopnice se dobe pri Mrs. Makovec v SND

Češki in grški voditelji v Londonu molijo za zmago

V Italiji pa so "slavili" klaverno obletnico fašizma in pohoda na Rim. — Mussolini je molčal ko grob.

LONDON, 28. oktobra. — Voditelji Češkoslovaške in Grčije so obhajali danes spomin poraza svojih dežel ter se udeležili molitev za skorajšnji poraz osišča, ki je zaslužilo njihove dežele.

V Italiji pa so praznovali 20-letnico fašizma in pohoda na Rim, toda praznovanje je bilo žalostno v očigled tega, kar sta Mussolini in fašizem naredila iz Italije in njenega ljudstva. Mussolini je ob tej priliki otvoril neko vojno razstavo, toda nekdanji gromovnik ni črnil niti besede.

Adolf Hitler je poslal Mussoliniju in italijanskemu kralju brzoglavne pozdrave in čestitke. Čehi so praznovali 24. obletnico ustanovitve svobodne Češkoslovaške s službo božjo v katedrali sv. Pavla. Nadškof Canterburyjski je ob tej priliki dejal, da bo Češkoslovaška zopet vstala.

Darovi za vojni sklad

Za takozvani "War Chest" (Community Fund) so potom slovenske banke še nadalje darovali: Banka je podarila \$50, Anton Grdina \$50, Frank Ivančič \$10, Frank Miramor \$5, Valentin Sibenik \$5, Mr. in Mrs. Milnar, E. 52 St. \$5, Miss Anna Knaus \$10, Mrs. Kristina Verbič \$5, Raymond Breskvar \$3, Joseph L. Surtz \$5, Mrs. Frances Knaus, E. 62 St. \$15, Math Braidech st., Norwood Rd. \$10, John Zalar, lastnik slov. pekarije na Waterloo Rd. \$10. Po \$5 so darovali: Društveni dom na Reher Ave. in Mae Susman, Grovewood Ave. ter Frank Centa, E. 73 St.; \$4 je daroval Gerard Herbison; \$2 Miss Mary Hochevar in \$1 je daroval Anton Cetina.

Danes je zadnji dan kampa-nje; kdor še ni daroval, naj to stori gotovo!

Razprodaja vsakovrstnih predmetov

Jutri in v soboto se vrši letna razprodaja vsakovrstnih predmetov, ki jo prireja Liga ženskih volilk v okraju Cuyahoga. Razprodaja se vrši v prostori Superior "car-barns", na 11905 Superior Ave., med 9. uro jutraj in 6. uro zvečer. Na razprodaji se bo dobilo vsakovrstno zimsko in poletno obleko za moške, ženske in otroke, kot tudi knjige, čevlje, športno opremo, igrače, svetilke, itd.

Shod na Waterloo Rd.

Jutri večer, v petek, ob 8. uri se v Slov. del. domu na Waterloo Rd. vrši shod, katerega sklicuje Slovenski demokratski klub in Demokratski klub 32. varde. Na shodu bodo govorili različni kandidati na demokratski listi. Javnost je vabljen, da se shoda v velikem številu udeleži.

Zaroke

Mrs. Antonia Vadnal, 1022 E. 70 St., sporoča, da se je zaročila nje hčerka Anna s Frank J. Vičičem, 18604 Chickasaw Ave. Njen sin Anthony se je pa zaročil z Miss Coletto O'Brien, 1098 Ansel Rd. Anthony je bil več let marljiv raznašalec "Enakopravnosti." Mladim parom čestitamo!

JAPONSKA POMORSKA SILA PRED NAPADOM NA VSE AMERIŠKE BAZE

V vodovju Solomonov je v teku največja pomorska bitka v zgodovini pomorskih spopadov.

POGUMNA BORBA AMERIŠKE POSADKE NA GUADALCANALU

PEARL HARBOR, 28. oktobra. — Japonske kopne, pomorske in zračne sile so mobilizirane za napad na zavezniške komunikacijske črte v Avstralijo, Nove Hebride in na Fidži otočje.

Na Guadalcanalu je 40,000 Japoncev

Ta mobilizacija je bila izvršena istočasno z napadom na Guadalcanal, kjer so japonske bojne ladje že v ponedeljek izkrcale svoja ojačenja na moštvo, artilerijo in drugih vojni potrebščinah, tako da imajo sedaj Japonci na Guadalcanalu okoli 40 tisoč mož.

Akeija japonske vojne mornarice

Dočim se ojačene japonske čete napade na Guadalcanalu ameriške posadke marinov in drugih vojakov, je odplula japonska bojna mornarica, sestojela iz oklopnih, matičnih ladij, križark in rušilev proti Solomonskem otočju ter se namestila vsekakor napotiti proti Novim Hebridom, čim naredi kontakt z ameriškim brodomjem.

Predstoječi napad na južni Pacifik

Tekom preteklih štirih mesecev so Japonci pripravljali ve-

liko pomorsko silo za napad na Južni Pacifik, kateri napad je sedaj v teku.

Tokijski radio nadaljuje danes s svojimi poročili o zmagi nad ameriški oboroženimi silami, toda istočasno svari, "da je bitka še vedno v teku in da se končnega izida ne more še predvidevati." Radio-komentator pa dodaja, da je to največja bitka v zgodovini pomorskih spopadov.

Velike japonske izgube

WASHINGTON, 28. oktobra. — Mornariški departament naznanja, da so Japonci, ki napadajo ameriško letališče na Guadalcanalu, v veliko večjem številu pobijani kakor pa ameriški brambovci. Zaradi velikih izgub, ki so jih doživeli, so Japonci v noči od 26. na 27. oktobra reducirali svoje operacije na male napadalne praske.

Akeija ameriške zračne sile

Glavni stan generala MacArthurja, Avstralija, četrtek, 29. oktobra. — Zavezniški bombniki so zadeli najmanj dve sovražniški ladji v Rabaulu ter zaneli s svojimi bombami na sovražniškem letališču na severnih Solomonskih otokih, ki je bil viden 80 milj daleč.

Rusi priznavajo svoj drugi umik tekom zadnjih 24 ur v Stalingradu

Nemci mečejo v napade velike mase svojega vojaštva, tankov in letal. — Nacisti so napredovali v razstreljenem Stalingradu 200 jardov.

MOSKVA, četrtek, 29. oktobra.

— Rusi danes priznavajo, da so se tekom 24 ur že drugi umaknili v razstreljenem Stalingradu, toda istočasno poročajo, da je sovjetska armada napredovala severozapadno od Stalingrada ter na fronti ob Črnem morju na zapadnem Kavkazu.

Prodor znaša 200 jardov

Sovjetski polnočni komunikacijski naznanja, da so Nemci napredovali za 200 jardov na neki točki v tovarniškem distriktu na severni strani mesta, in sicer nato, ko so prejšnji dan zavzeli dva mestna bloka, v kateri so vrgli ogromne mase tankov, vojaštva in letal.

Kompanija motorizirane pehote je prebila tudi na neki drugi točki ruske vrste, toda je bila pozneje popolnoma uničena.

Srditost bojov v Stalingradu

Srditost bojov v Stalingradu je razvidno iz ruskega poročila, ki naznanja, da je ogenj sovjetske artilerije in letalske sile uničil 12 stotnih nemške pehote (več kot 2,000 mož), 30 tankov, 90 truckov in 18 topniških baterij.

1,200 Nemcev poklanih

Zapadno od Stalingrada je bilo v bojih na nož poklanih 1,200 Nemcev. V gorskih bojih v pokrajini ob Črnem morju so bili Nemci potisnjeni nazaj pri luki Tuapse.

VZTRAJNOST MRS. ROOSEVELTOVE

LONDON, 28. oktobra. Mrs. Roosevelt, žena predsednika Roosevelta, je šla danes v družbi Churchillove žene na pešhojo po Londonu, da si ogleda bombardirane ulice. Toda moči Mrs. Churchill so kmalu odpovedale, ter je ni mogla dohajati. Sedla je na neke stopnice, kjer je nekaj časa počivala, nakar sta se odpravili nazaj proti domu.

Župan je odpotoval

Župan Frank J. Lausche je odpotoval v Washington, da dožene, kakšen je prav za prav sedanji status mestne dvorane ali Public Halla. Dne 6. oktobra je bil namreč župan Lausche, kakor smo takrat poročali, obveščen po vojaških oblastih, da bo avditorij zasežen ter da se ga bo uporabilo kot šola za člane letalske sile. Takrat je bilo rečeno, da bo vojaška oblast prevzela avditorij okoli 15. novembra. Pozneje pa so se pojavile govorice, da vojaške oblasti ne nameravajo zaseči avditorija.

War Chest

Za War Chest ali vojno skrinjo, za katero je treba nabrati 5 milijonov dolarjev, je bilo doslej na pravnega \$4,080,000. Do določene vsote manjka torej še \$920,000.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) — \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) — 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) — 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) — \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) — 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) — 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) — \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) — 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

ZAMOREC JE OPRAVIL SVOJO DOLŽNOST...

II.

Odkod ta nepojmljiva, bečevska slepota jugoslovanskih vlad? Kako to, da niso jugoslovanski režimi nikoli uvidevali nobene potrebe poglobitve odnošajev z emigracijo, ki je prispevala državi vsako leto milijone dolarjev v obliki svojih, svojcem in potom njih državi pošiljanih milijonov? Zakaj so tako dosledno prezirali gosko, ki jim je nesla zlata jajca?

Z izjemo nekaterih knjig, ki so jih prejele — če se ne motimo — nekatere tukajšnje slovenske šole preko poslatništva od jugoslovanske vlade, nismo dobili ničesar. Resnici na ljubo bodi omenjeno, da so nekateri individualci v stari domovini pričeli uvidevati to, česar ni uvidela nobena jugoslovanska vlada, da bi bila to v prvi vrsti njena dolžnost, in da so naši dramski in pevski zbori prejeli od teh naših posameznih ljudi nekaj iger in not. Toda vse to je štet v zaslugi tukajšnjim in tamkajšnjim posameznikom, ki so že davno uvideli to, za kar so bili vsi jugoslovanski režimi dosledno slepi: neobhodno potrebo poglobitve vzajemnih kulturnih in gospodarskih stikov naših ljudi v novi in stari domovini.

Edin jugoslovanski režim, ki se je v namenih, kateri so bili njemu najbolj znani, vsaj deloma skušal približati jugoslovanski in tudi slovenski emigraciji v Ameriki, je bil režim znanega jugoslovanskega fašista Stojadinovića, čigar brat je prišel semkaj rekognoscirat teren, da dočene, če bi se dalo tudi med ameriški Jugoslovani morda organizirati kakšno fašistično organizacijo po zgledu nemških in italijanskih Stojadinovičevih vzornikov — nemških bundovcev in laških fašistov. Brat srbskega "would-be" firarja je takrat tudi v slovenski naselbini obiskal svoje zveste, da jih potrdi v njihovem fašističnem rodoljubju in da jim pove, da "zora puce, bit će dana," kar je potrdila v "New York Times" fotografija premierja Stojadinovića, fotografiranega ob priliki svojega obiska v Rimu, ko, stoječ sredi fašističnih veljakov, pozdravlja z dvignjeno desnico mimohod italijanskega vojaštva, ki je njemu na čast defiliralo. Ej, to so bili časi in to smo zijali, ameriški Slovenci, namreč tisti, ki nismo mogli doumeti blagrov porajajočega se jugoslovanskega fašizma! Nas seveda visoki gospod ni počastil s svojim obiskom, kakor tudi nihče izmed ostalih podreptnikov, ki jih je nastavljal in imenoval Stojadinovič režim in ki so prihajali med naše ljudi širit svojo pogubno blagovest.

Mi smo tri dolga leta kazali na pogubnost njegovega režima ter na gnolobo onih, ki se z njim pajdašijo, toda kakor je bilo pričakovati, nismo dosegli drugega, kot da se nas je ožigosalo za komuniste in prekučue ter nas očrnilo tako pri poslaništvu kakor pri beograjskem režimu. Na svoje tedanje stališče smo danes ponosni, in to morda celo nekoliko bolj, kakor režimovci na svoja odlikovanja.

Nato je nastal zopet mir; ameriški Slovenci smo padli spet v pozabljenje, dokler ni zadela Jugoslavijo katastrofa in se je pojavila zopet potreba po — zamorcu...

Ob prihodu članov jugoslovanske vlade v Ameriko smo se nadejali nekoliko več iskrenosti in medsebojnega zaupanja, nego smo ga resnično doživeli. — Vsi znaki kažejo, da se londonska vlada ne zaveda novih časov, ki jih napovedujejo vsa znamenja na nebu in preroki vseh kontinentov. Zdi se, da je članom jugoslovanske vlade še vedno več za lastne koristi in za lasten prestiž, kakor pa za splošni blagor jugoslovanskega ljudstva.

(Dalje jutri.)

Temeljna misel osišča

Skupni boj proti boljševškemu barbarizmu je postal fašističnemu in nacional-socialističnemu novinarstvu skupne temelje.

(Dr. Dietrich, načelnik častnikarske službe v Rajhu, na obisku novinarjev v Rimu 19. 11. 1939.)

UREDNIKOVA POŠTA

Privatna zabava "Sloge"

Cleveland, Ohio. — V soboto, dne 31. oktobra priredi pevski zbor "Sloga" privatno zabavo v Slovenskem narodnem domu, v sobi št. 1.

Vljudo ste vabljeni vsi naši prijatelji in znanci, da nas posetite, kajeti ves čisti dobiček gre za ruski vojni relief.

Isti večer pa se bomo poslovili od našega aktivnega člana Antona Dranika, kateri gre v ponedeljek k vojakom.

Ob tej priliki bo oddana lepa nagrada, ki je bila namenjena še na pikniku, 26. avgusta.

Da "Sloga" ne poje, je vzrok zaposlenje moških ponoči v tovarnah, toda "Sloga" še vedno živi in se zaveda svoje dolžnosti zdaj bolj kot še kdaj in deluje mo kar je v naši moči.

Da se boste pošteno zavrteli, bo že preskrbel Jože Suštaršič, za žejne in lačne pa bodo skrbele članice "Sloge".

Danica Hrvatin

Zadružna prireditve

Cleveland, Ohio. — Hladna jesen je prihaja — po dolinah slana pada. — Tako smo večkrat prepevali lepo slovensko pesem, katera nas spominja na jesen, na mesec oktober. To je zadružni mesec.

Kakor vsako leto, tako je tudi letos direktorij Slovenske zadružne zveze sklenil, da se vrši zadnji teden v oktobru velika razprodaja na različnem blagu, pa čeravno se ga v sedaj že težko dobi. Prečitajte oglaš, ki je bil večeraj priobčen v lokalnih listih, ter pregledajte vašo domačo zalogo. Ako je ista majhna, tedaj vam svetujem, da ne zamudite te prilike. Pomnite, da danes zmanjka tega, jutri zopet onega. Držite se "reka", ki pravi, boljša je mala riba v roki, kot velika v vodi.

Zadružni odjemalci, katerih ni malo, se do sedaj še nimajo pri- toževati, da ne dobijo potrebščin, katere rabijo za vsakdanje življenje: tudi kofetka se dobi za potrebo. Bolj težko pa je pri delovnih močeh, kajti tudi našim delavcem ni vojna priznala. Stric Sam je globoko posegel v naše zadružne delavce, ter jih poldkal v vojno službo. Vse te osebe je v sedanjih razmerah nemogoče nadomestiti.

Radi tega apeliramo na naše številne odjemalce, da imate nekoliko potrpljenja, ako se morate v trgovini nekoliko zamuditi.

Tekoči mesec smo zgubili oziroma sta nas zapustila zopet dva dobra in delovna zadrugarja. Naš dolgoletni knjigovodja in tajnik Jos. Sisković je dobil ukaz od vojnega urada, da mora brez ugovora na delo v tovarno za vojna naročila. Drugi je bil pa tudi dolgoletni zadružni blagajnik Anthony Nahtigal. On se je prostovoljno vpisal v vojno mornarico. Tony, želimo ti vsi zadrugarji veliko sreče ter vesel in zdrav povratek. Tudi naš Tonček, kot smo ga vsi klicali, nas je zapustil. Prostovoljno se je vpisal k zrakoplovcem. Tudi tebi iz srca želimo mnogo napredka in da bi se čil in zdrav povrnil k svojim starišem. On je edini sinko Mr. in Mrs. Malovsich. Njegov oče je dolgoletni poslovođa v prodajalnici na 200. cesti, Euclid, Ohio.

Tony je bil splošno znan, ker je vodil orkester pod imenom Blue Jackets ter je nas velikokrat razveseljeval z lepimi valčki in polkami na zadržnih prireditvah. No, pa radi tega naše prireditve za soboto večer nismo preklicali. Ista se vrši kot običajno vsako leto — to je zadnji soboto v mesecu oktobru z

okusno večerjo in prosto zabavo.

Letos so nas povabili naši euclidski zadrugarji v svoj Društveni hram na Recher Ave. Pravijo, da če pridemo collinwoodski zadrugarji in odjemalci ali ne, da bodo že oni sami dvorano napolnili ter večerjo pospravili. (Vsakdo bi se k polni skledi vsedel).

Kot predsednik Zadruga stavljam en funt zadrugne kave, da nas bo več kot pa vas. Da pa ne bom stave zgubil, apeliram na vabim na to prireditve vse zavedne zadrugarje, vse odjemalce, prijatelje in znance v soboto večer. Pridite vsi v Euclid, O. na zadržno večerjo, tam bomo pa zapeli tisto: "Kdor čezmerno in kislno se drži, ta zadržugar pač ni."

George Panchur, predsednik.

Nova pravila za tukajšnje italijanske državljane

Justični departmet je razjasnil sklep, po katerem so bili italijanski inozemci izvzeti iz klasifikacije sovražnih inozemcev, kakor je naznanil generalni pravdnik Biddle v svojem govoru ob Kolumbovi proslavi v New Yorku v ponedeljek, 12. oktobra.

Ta odločba ima za posledico, da bodo vsi ne-naturalizirani italijanski državljani, živeči v Združenih državah, oproščeni od potrebe, da se ravnajo po pravilih o potovanju in drugih omejitvah, naloženih na sovražne inozemce, ko je ta dežela vstopila v vojno. Oni prevzamejo zopet isti položaj inozemcev (nasproti onemu sovražnih inozemcev), ki so ga imeli pred dnem 8. decembra 1941.

Ta odločba je stopila v veljavo v nedeljo po polnoči, 18. decembra.

Izjema se ne razteza na one Italijane, katerih internacija je bila ukazana. Njih značaj ostane nespremenjen toliko dolgo, dokler po mnenju generalnega pravdnika predstavljajo nevarnost za notranjo varnost dežele. Oni, ki so bili izpuščeni za parolo, se bodo nadalje morali ravnati po vseh pogojih svoje parole.

Edward J. Ennis, ravnatelj oddelka za kontrolo sovražnih inozemcev, je navedel štiri vrste regulacij, od katerih so italijanski inozemci oproščeni vsled določbe generalnega pravdnika.

1. Omejitve potovanja. — Italijanski inozemci morejo potovati kamorkoli hočejo, ne da bi jim bilo treba dobiti dovoljenje od federalnega pravdnika.

2. Omejitve o spremembi bivališča ali zaposlenosti. — Italijanski inozemci niso več primorani dobiti dovoljenja za take spremembe. Spremembe adresse pa treba prijaviti v smislu zakona o registraciji inozemcev na Alien Registration Division, Immigration and Naturalization Service v Philadelphiji.

3. Certifikati identifikacije. — Italijanski inozemci nimajo več dolžnosti nositi s seboj teh certifikatov. Naj pa se ti certifikati ne uničijo oziroma naj se ne pustijo, da pridejo v tuje roke.

4. Omejitve o posesti fotografskih aparatov, kratkovalnih radijev in drugih prepovedanih predmetov — italijanski inozemci smejo sedaj imeti vse te predmete v svoji posesti. Za enkrat pa naj ne zaprosijo za povrnitev teh predmetov, ki so bili predani vladi. Bodo že obse-

ni, ko bo vlada pripravljena, da jim povrne te predmete.

Dodatno Voji Department aranzira, da se dvigne prepoved nočnega izhoda (curfew) in potovalne omejitve za italijanske inozemce v vojaških okrajih Zapadne obali.

STUDENKO:

"Idealist"

Na visokem z dragocenimi zavesami okrašenem oknu se je prikazal cvetoč obrazek. Gospodična Matilda si je ravno uredila jutranjo toaleto in se prišla k oknu navzvit svežega jutranjega zraka.

Na njenih očeh je še ležal zaspanec, dasiravno je že stalo solnce visoko na nebesnem oboku.

V pisarni, ležeči na nasprotni strani Matildinega doma, pa so že davno drsela peresa po gladkem papirju in praktikant Resnik si je že v drugič krepčal žleode, takrat z nelegitimirano kranjsko klobaso.

Ko se je pa prikazala na oknu gospodična Matilda je bilo Resniku takoj ugodnejše in ker je gledala gospodična ravno na njegovo mizo, je hitro pospravil svoj predžupnik v predal.

Ravno se je pripravil Resnik da si vzame nekaj prostega časa in ga uporabi za opazovanje lepe devojke, ko stopi kraj nje ga mrkogledi predstopnik z nekimi akti.

To je bilo Resniku najmanj všeč. Čutil se je v svoji službi v resnici ponižanega, zlasti, ker mu je predstopnik z živimi gestami kazal, kako mora biti to in ono.

Resniku se je zdelo, da gospodična Matilda vse razume, kar govori predstopnik in hudo se mu je zdelo, da s tem pade njegova veljava zelo nizko. Prav zadovoljen je bil, ko se je predstopnik vrnil zopet na svoj mehki sedež.

Tri mesece je že posedal Resnik na tem svojem mestu in upiral oči v nasprotno stran, kjer je stanovala lepa Matilda. Poznal jo je že prej, saj je bila iz znane meščanske rodbine in priznana lepota. Videl jo je često v gledališču in na izprehodu, a dokler ni prišel v to pisarno, si ni upal povzdigniti oči do nje. A tu se mu je zdelo, da ima že več pravice. Če bi prišel enkrat tako daleč kot njegov predstopnik — in to pot je imel — potem bi se tudi Matilda lahko zadovoljila z njim. Zato je zidal gradove v oblake bodočnosti in iskal prilike, kako bi se približal in seznanil z Matildo.

Že dalje časa se mu je dozdevalo, da se njeno oko rado ustavlja na njegovem oknu in videl je celo, da ga je nekoč skrivoma opazovala z daljnogledom.

Takrat si je Resnik po dolgem času popravil brke, bil je namreč še popolnoma študentovski, bolj na zaniknost merečih navad, naredil je zelo razmišljen obraz in prižgal si je celo cigareto, dasiravno je predstopnik že nešteto opomnil, da ne more duhati dima navadnih cigaret.

Resnik se je sicer takrat delal zelo zamišljenega v knjige, a v resnici je videl vse, kaj dela njegov lopi vis-a-vis. Dognal je, da je Matilda gledala ravno nanj in od takrat ni imel več miru v srcu.

Se tisti večer jo je srečal na promenadi in njegovo oko se je mudilo dalje časa na njeni lepi postavi kot navadno. Kmalu se je okrenil in šel za njo in njeno tovarišico. Trikrat sta se srečala oni večer in Resniku se je vselej zdelo, da ga njene oči izprašujejo, kako dolgo bo še čakal z odločitvijo.

Drugi dan je pogledoval do najstih v njeno okno, a nje ni bilo. Okno se je sicer odprlo a na njem je glonela samo sobarica. Tudi popoldne je zastoj čakal. To je bil zanj najhujši dan v pisarni. Raje bi bil videl, da ga predstopnik za zajtrk, kosilo in večerjo po trikrat ozmerja. Različne sklepe je delal, zakaj ni bilo Matilde na sprejeto.

Drugi dan je šele izvedel za pravi vzrok. Matilda je prišla k oknu obvezana, znamenje, da se je prejšnji dan kaj prehladila in morda celo zaradi njega, ker je hodila predolgo po vetru. Resnik je iskal vedno priliko, kako bi se seznanil s svojim idealom. Spoznal je na njenem vedenju, da bi ne bil odklonjen. Saj ni bil napačen fant, tega si je bil svest, le neka lenost je še ležala na njem, vsled rečnih študentovskih let, ko ni imel prilike, da bi se ogledil v boljši družbi.

Prilika, da se seznanil z Matildo, se mu je kmalu tudi nudila. Imel je prijatelja in ta prijatelj zopet značaj, ki je zahajal k Matildinim staršem.

Ta človek je bil trgovec v trgovski zvezi z njenimi starši.

Neko nedeljo so se slučajno sešli vsi trije na izprehodu in krenili skupno na bližnji ribiček. Vračaje se domov, so čekali Matildine starše. Z njimi je bila tudi Matilda in njena mlajša sestra.

Ko sta se imela trgovca malsikaj pogovoriti o gospodarskih zadevah, so šli skupaj proti mestu. Resnik je bil tedaj predstavljen Matildi, ki se je pa takoj prvi hip vedla popolnoma hladno proti njemu. On je pričakoval, da bo vse drugačno to svidenje, a se je v svojih sanjah tako bridko varal. Misli je, da bo zardela Matilda pred njim in da bo žarel njen obraz blaženosti — a je zardel on in z mračnim obrazom stopal poleg Matilde.

Pričakoval je, da bo tekom pogovora omenila, da sta si že stara znanca, a čakal je zaman. Na vse je navedel pogovor, tudi na pisarno — a vse zaman.

Ker se je imel Matildin oče s svojim tovarišem še marsikaj pogovoriti, ga je povabil na stanovanje na čaj in z njim tudi njegovo družbo.

Resnik se je hotel opravičiti, da ima doma še nekaj opravila, a tedaj se je vendar oglašila Matilda, rekoč:

"Ker ste prišli do sem, pojďte še malo z nami."

Šli so v salon, v kakršnem je Resnik še malokdaj sedel. Tako tuje se mu je zdelo v tem prostoru in spoznal je, da bi se tu ne znal gibati.

Komaj so sedli, že je nekdo potkal in v sobo je stopil mlad človek, ki so ga trgovčevi sprejeli zelo prijazno. Predstavili so ga družbi kot uradnika iz bližnjega mesta.

Resnik je opazil takoj prvi hip, da sta govorila z Matildo nenavadno prijazno in to ga je zelo neprijetno zadelo. In kako je znal govoriti ta človek! Vso družbo je zabaval in pozornost vseh je bila obrnjena nanj. Resnik mu je zavidal srečo, ki jo je podelila le redkim narava.

Sedaj je opazoval Resnik, kako pomanjkljiva je še njegova zunanost proti tem ljudem. Kupoval si je pač različne knjige in naročal časnike, tako da mu je komaj še ostajalo za najpotrebnejšo obleko.

Novi njegov znanec je bil pa oblečen po najnovejši modi in obleka mu je tako pristojala kot mlademu častniku parada uniformi. Če je primerjal svojo obleko njegovi, ga je postajalo sram, kaj si bo mislila Matilda. "Denarja nimam, kmet je, si bo mislila" je govoril v srcu.

Sedaj je prinesla Matildina mati čaj. Sedli so okrog mize,

tako, da je bila Matilda v sredini med Resnikom in njenim kavalirjem. Ko so pili čaj, je Resnik opazil, da je z Matildinega naročnega padel na tla listek. V trenutku se ni zavedel, kaj naj bo to, zazdelo se mu je, da je padla Matildi najbrže ponevedoma na tla. Sklonil se je tedaj v hropel, da bi naredil s tem malo uslugo. A v tem trenutku, ko je posegel z roko na tla, je začutil na roki pritisk Matildinega čevlja, tako, da niti roke ni mogel za hip umakniti.

To je trajalo le par sekunde, nihče ni tega opazil, razun Matilde same. "Kaj vam je padlo?" je rekel Matilda vznevoljena in s pogledala Resnika.

"Pardon, gospodična, mislil sem..." naprej ni izgovoril ampak odtegnil je roko, ker je gospodična za hip odjenjala.

Ta neprijetna epizoda je Matilda spravila v resnično zardelo. Zdal je spoznal, da je listek namenjen samo njej in ni bilo prav, ker je iz vjudo segel po njej. To je ostalo v njej neopazeno, pač pa je druzbo takoj nato opazila, da je Resnik polil čaj po prtu. Matilda je žvečevala je potem ves čas delo iz tega neslane opazke.

Vse te nezgode so spravile Resnika v slabo voljo. Kmalu drugega si je predstavljal, hip, ko bo prvič prišel v dom z lepo Matildo. A zdaj vse lepe sanje uničene.

Ves nezadovoljen se je vrnil čal tisti večer domov.

Nekaj let na to, Resnik je davno pozabil na svojo prvo tonsko ljubezen. V tem času postal on predstopnik pisarne manjšem pokrajinskem mestu.

Mrzlo zimsko popoldne je šel k njemu mlad človek s pramo, da bi bil sprejet k njemu kot pisar. Resnik je začuden spoznal v prosilcu nekdanjega oboževalca Matilde.

Izprašal ga je natančno o njegovih razmerah, če je oženjen, koliko otrok ima itd. Hotel je tudi imena in starost otrok in ime žene izvedeti.

Tedaj je spoznal, da je ta potstolovec poročen z Matildo. Bridko mu je postalo pri sebi, ko je nalašč vse to pisal na listek papirja, samo, da bi izvedel vse podrobnosti.

Naročil je mlademu možu, naj vloži prošnjo in obljubil mu je, da jo bo podpiral.

Na jugoslovansko-grški meji

Ankara, 12. oktobra (AP) — Vzdrž jugoslovansko-grško mejo vlada najožje sodelovanje med jugoslovanskimi in grškimi gerilci, ki se bijejo pod vodstvom bivših aktivnih častnikov Pred kratkim je bilo v Maceedoniji ubitih od grških gerilcev 20 Italijanov.

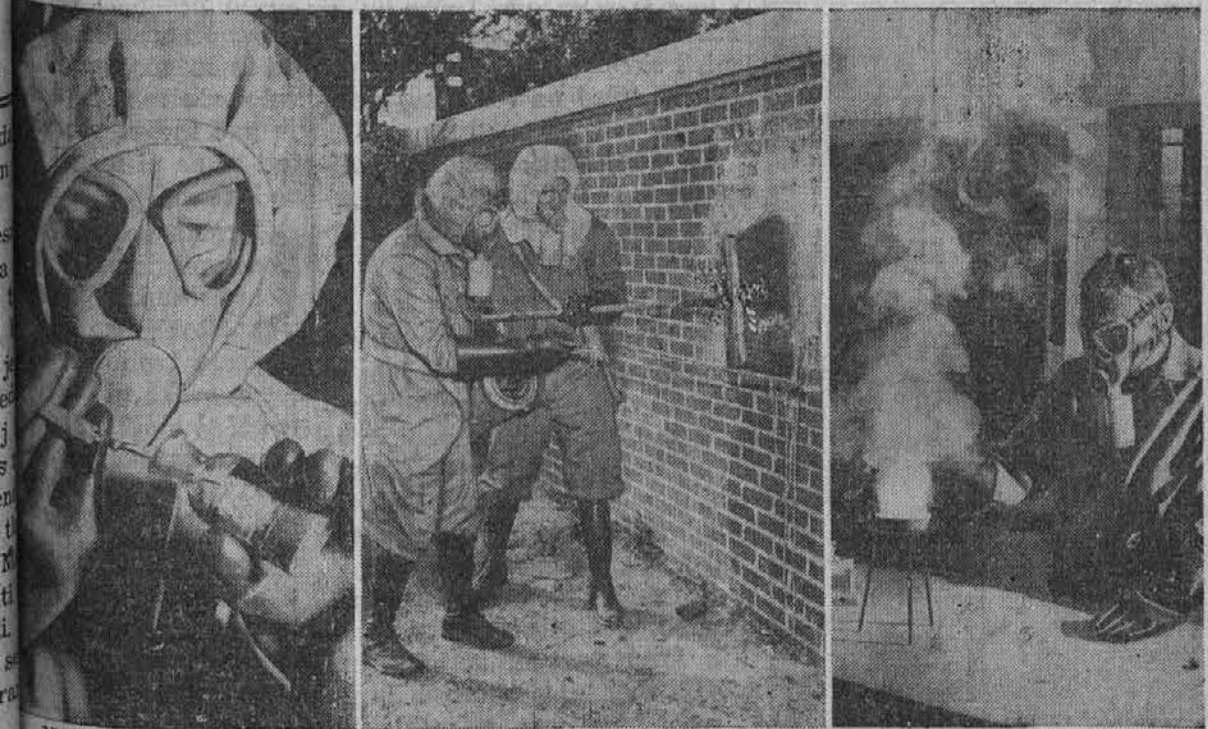
HOW ARE YOU SERVING AMERICA?

- ★ Conserving food and clothing?
- ★ Salvaging scarce materials?
- ★ Buying War Savings Stamps and Bonds?
- ★ Refusing to spread rumors?
- ★ Sharing your car with neighbors?

U. S. CITIZENS' SERVICE CORPS

ASK YOUR LOCAL DEFENSE COUNCIL

Za varstvo proti strupenim plinom

Na gornji sliki vidimo maske proti strupnim plinom, na srednji sliki razkuževanje ne-
du, na desni pa preizkuševanje plina v laboratoriju.

Je zahteva smrti- zen za sabotažo

Možno naslednji izveček
g. Elmer Davis-a, rav-
nura za vojaške infor-
macy General Biddle je
od Congress-a, da uve-
ni, ki bo določil smrtno
dostojno ječo za vsa-
ki bi bil kriv sabotaže ali
kako drugače
sovrznika.

General je izjavil,
predlaganega zakona
s primerno stro-
se one, ki bi v namenu,
agajo sovražniku, izvr-
poskusili ali snovali ali
pravljali, da izvrše, sa-
vohunstvo ali druga so-
dejanja. Razven tega je
namen tudi, da se raz-
ločbe sedanje zakono-
se nanašajo na skriva-
ki so sovražniki a-
čani vojaških sil so-
narodov, ali vršijo so-
dela v prid kakšni so-
vili.

ki bodo zakrile so-
dejanja, te vrste, bodo
ne s smrtjo ali dosmr-
ali, po volji sodišča, tu-
do dobo ječe.

Dirigirana ekonomi- bo služila zavez- nikom

se je snovati dirigira-
nomija, ki bo obsegala
ki je v boju s Hitler-
lani zedinjenih narodov
pozvani, naj napravijo
svojih vojaških in ci-
teb, naj napravijo in-
tega, s čemer razpolaga-
naj dostavijo svoje poro-
ja j n j e m u uradu za
produkcijo in surovine.
ore pričakujemo pred
leta.

načrta, s katerim se
War Production
bavijo že precej časa,
okupne vojaške potre-
bni minimum za ci-
revalstvo vseh zedinje-
narodov primerjani z raz-
nimi množinami in po
nem načrtu delitve zado-
da se pospeši zmaga

elajstvo WPB-a je iz-
da bo to podjetje raču-
vskim velikim načrtom
strategije, katerega bi
vojaški vodje zedinje-
narodov.

podlagi zahtevanih infor-
macy mogel "Combined Pro-
and Resources Board,"
sta bila dozda pred-
delati načrte za pro-
in za dobave na pacifi-
atlantskem vojnem po-
ter soglasno z vojaški-
nam trenotka pospeši-
nanjanje ladij, letal ali

Jugoslovani se ma- ščujejo nad nem- skim generalom

Ankara, 12. oktobra (AP) —
Nemški list "Berliner Boersen
Zeitung" je pred kratkim poro-
čal, da je general Ervin Mack
padel na čelu svojih čet v bo-
jih na jugovzhodu. General
Mack je bil poveljnik nemške
oklopne divizije.

V Ankari tolmačijo to vest
kot potrdilo jugoslovanskih po-
ročil, da je bila v bojih jugoslo-
vanskih gerilskih skupin proti
italijanskim, madžarskim in u-
staskim četam udeležena tudi
nemška oklopna divizija. Ti bo-
ji so trajali dva meseca in se
zaključili z umikom gerilcev v
njihova planinska oporišča. V
teh bojih so gerilci prizadeli o-
sisiču težke in zgube in zaplenili
velike količine italijanskega top-
ništva in municije.

Rekrutovanje meha- nikov

Vojni department je objavil,
da je nujno potrebno rekrutira-
ti pred 1. novembrom približno
100.000 mehanikov in tehnikov
za vojne zračne sile, signalni
kor in oddelek vojnih zalog
(Ordonance Department).

Ob stalno večjem pritoku
vojnega materiala iz industrial-
nih virov naroda se ti strokov-
njaki nemudoma potrebujejo, da
se vsa oprema drži v dobrem o-
bratu. Tako nujna je sedanja po-
treba, da se je začela posebna
rekrutovalna kampanja v svr-
ho, da se takoj najdejo ljudje
za važna vzdrževalna dela.

V poštevh prihajajo moški v
starosti 18 do 44 let, ki so
državljeni Združenih držav
in so telesno sposobni po sploš-
nih pravilih za vojaško službo.
Izjema velja za specialiste za
zračne sile, ki smejo biti 18 do
44 let stari in so spre-
jemljivi, četudi so telesno spo-
sobni le za omejeno vojaško
službo.

Vstopijo v vojsko kot prosti
vojaki, ali čin podčastnika ozi-
roma tehnika se dostikrat daje
ljudem za delo te vrste. Potreb-
ni so izurjeni ljudje in avanzira-
nje bo bržkone precej hitro ob
primerno večji plači. Dočim pro-
stak dobiva \$50 na mesec, višji
narednik (master sergeant) do-
biva \$138 in še razne dodatke
zraven. Pri tem treba vpošteva-
ti, da vojska plačuje vse vojakove
stroške — hrano, oblačilo,
stanovanje in zdravniško oskr-
bo.

Da splošni produkcijski pro-
gram ne trpi škode, si morajo
oni, ki hočejo prostovoljno vstopi-
ti v vojsko kot mehaniki in
tehnik, zagotoviti dovoljenje
od svojega draft boarda, pred-
no bodo sprejeti v vojsko.

Za omenjeno dobo ta rekruto-

valni program nudi izurjenim
ljudem priložnost, da si sami iz-
berejo eno izmed teh treh pa-
nog: zračne sile, signalni kor ali
oddelek zalog (Ordonance De-
partment) — za katero se čuti-
jo najbolj sposobne po svoji iz-
kušnji in izurjenosti. Po kratki
dobi poduka na samem delu, da
se spoznajo z vojaškimi stroji
in načini, se od teh ljudi priča-
kuje, da postanejo strokovnja-
ki, delavci za varenje in kovin-
tenance experts).

Zračne sile vojske želijo mo-
že, ki naj služijo kot radio-opera-
torji in radio-mehaniki, kot de-

lavci za letalne oklope, mehani-
ki, delavci za svarjenje in kovin-
ski delavci.

Signalni kor želi mo-
že, katerih izkušnja jih vspostavlja kot
pletalce telefonskih in telegraf-
skih kablov, telefonske in tele-
grafske instalaterje-popravljače
in nadzornike telefonskih in te-
legrafskih žic.

Ordonance Department želi
mo-
že, ki so popraviljači orodja,
mehaniki na Diesel strojih, elek-
tričarji, optičarji in mehaniki
radialnih strojev.

Racioniranje delav- nih sil

"Učimo se racioniranja suro-
vin; zdaj pa se bomo morali na-
učiti še "racioniranje delavnih
sil".

Te besede predsednika Roose-
velta so v preteklem tednu o-
značile nov in velik korak na
potu v vsesplošno, totalno voj-
no. Njih pomen je dalekose-
žen. Poudarile so problem, kako
čim učinkovitejše izrabiti delav-
ne sile v vojni industriji in o-
znanile, da ta problem mora biti
rešen, tudi ako bi bilo treba za
časa vojne opustiti sedanje de-
lo. Napovedujejo nam možnost
mobilizacije ameriških delavnih
sil za katero koli delo, ki bi se
pokazalo — bodisi v gozdu, na
polju ali v tovarni — neizogib-
no potrebnim za zmago na bojn-
ih poljih. Pripravljajo pot za
vojaško in industrijsko armado,
ki bo šla proti koncu 1. 1943

Tista ekstra privlačnost!

... Vi jo opazite
lahko vsak čas

SEVEDA naše oborožene sile
dobiijo vse najboljše—stvari,
ki imajo tisto ekstra privlač-
nost za izvršitev gotovega de-
la. One dobiijo Coca-Cola. Ta
ima tisto ekstra privlačnost,
da nudi popolno okrepčitev.
Zato pa je edina enaka
stvar kot Coca-Cola druga
Coca-Cola.

Coca-Cola je
priljubljena
pri U.S.O.

Cleveland Coca-Cola Bottling Company P.Rospect 0333

nič manj nego 65.000.000 mož
— polovico vsega našega prebi-
valstva.

Se globlji pomen pa je dala
predsednikovim besedam njego-
va zahteva, da se zpiža doseda-
nja starostna meja za vojaško
službo, tako da bo mogoče vpo-
kljati 18. in 19. letne v oboro-
ženo vojno službo. Predsedniko-

Mali oglasi

Boring Mill delavci

Izkušeni na velikih
"horizontal" in "vertical" strojih

Operatorji velikih strugalnikov Slab-Miller delavci

Flat scrapers Bench Assemblers

NA STROJNEM ORODJU

Hooker-on

Plača na uro, "overtime" poleg; se mora
predložiti dokaz ameriškega državljan-
stva; če ste uposleni pri obrambnem
delu, se ne priglasi.

Wellman Engineering

7000 CENTRAL

CLEVELAND AUTOMATIC MACHINE CO.

nahajajoča se na

2269 Ashland Rd.

Nudi privlačno tovarniško delo
ženskam nad 21. letom staro-
sti. Vam se bo dalo dvo-teden-
ski pouk, po 3 1/2 ure dnevno,
če kvalificirate. Za nočne de-
lavke je posebna posluga z
busom, ki odpelje od E. 55 in
Euclid Ave.

Urad je odprt od 7.30 zjutraj do 5.
popoldne tekom tedna.
Ne priglasi se, če ste sedaj uposleni
pri važnem obrambnem delu.

PLAČA NA URO

REVMATICNE BOLECINE?

Dobite dolgotrajno, prijetno toploto s Pain-
Expellerjem — čudovitim mazilom. Nad 15
milijonov prodanih steklenic je dokaz njegove
dobre delnosti. Zahtevajte pravi
Pain-Expeller s Sidorom na etiketi.

PAIN-EXPELLER

Strežajka

stara od 30 do 40 let dobi delo
za pomagati v kuhinji in gostil-
ni. Stanovanje in hrana ter \$18
tedenske plače. — Vpraša se na
3304 St. Clair Ave.

Išče

se voznika za razvažanje po-
hištva. Stalno delo in dobra
plača. Zglasiti se je pri Nor-
wood Appliance & Furniture,
6104 St. Clair Ave.

Proda se

ali pa odda v najem zidano hi-
šo, nahajajočo se na 27000
Lakeland Blvd., Euclid, O. —
8 sob, za eno družino. Lepa zem-
lja in hlev. — Za podrobnosti
se zglasite pri MIKE PODBOY,
546 E. 152 St.

V najem se

oddaja sobo poštemu fantu. —
Vpraša se na 5368 Homer Ave.

IZ URADA DRUŠTVA CARNIOLA TENT 1288 THE MACCABEES

Naznanja se članstvu gore i-
menovanega društva, da je pre-
mijal sobrat Leopold Kolar, sta-
nujoč na 841 Rudyard Rd. Po-
greb se bo vršil iz pogrebnega
zavoda August F. Svetek, 478
East 152 St. v soboto zjutraj
ob 8:30. Prosi se člane, kateri
ne delajo na ta dan, da se vde-
ležijo pogreba. Prosim pridite
mi sporočiti v urad SND, ako se
morate vdeležiti pogreba.

John Tavčar, taj.

SHOOT STRAIGHT
With Our Boys!
BUY WAR BONDS

VAŠ AVTO BO TO ZIMO TEŽJE "ZASTARTAL"

ZATO, KER
JE STAREJŠI

ZATO KER BOSTE
MANJ VOZILI IN BO VAŠA
BATERIJA OSLABELA

TODA...

STANDARD OIL SE VEDNO
JAMCI, DA BOSTE VSAKO-
KRAT "ZASTARTALI" —
TEKOM CELE ZIME!

SE VEDNO LAHKO DOBITE
BREZPLAČNO JAMSTVO —
PREVIDNO SE PRIPRAVITE
ZA ZIMSKO VOŽNJO!

SOHIO SE VEDNO
PRAVI: —

"Vi 'startate' - ali pa mi plačamo!"

THE STANDARD OIL COMPANY (OHIO)
Ohijska tvrdka — v poslugo Ohižanom

VAŠ AVTO bo eno leto starejši—težje bo "zastar-
tal. Tudi novi avti z novimi baterijami bodo imeli
hitreje oslabele baterije, ker bodo manj vozili.

Vzile tem novim rizikom, Standard Oil se vedno pravi
—"Vi 'zastartate' ali pa mi plačamo!"

Amerika ne zmore imeti izgub vsled "nestartanja".
Vi jih ne zmorete — ko je toliko velikanskega vojnega
dela za izvršiti. Radi tega zopet letos ponovimo našo
brezplačno jamstvo za zimsko "startanje" — ne, da bi
spremenili eno besedo!

Preskrbite si to dragoceno protekcijo zgodaj. Vi dobite
pisano SOHIO jamstvo za "zastartanje" brezplačno,
ko rabite: 1. SOHIO zimski gazolin; 2. SOHIO zimsko
motorno olje; 3. SOHIO zimsko kolesno (gear) olje;
4. Imejte baterijo na 1.250. Potem pa če ne bo vaš mo-
tor kdaj "zastartal" vam bo Standard Oil plačal rač-
un za garažno poslugo za "startanje".

SLIKE IZ REVOLUCIJE

Poslovenil Anton Melik
Ruski spisal M. Arcibašev

Bila pa je mučno zlasti to, da se nikakor ni dalo vsega videti in zaznati. Vsaka malenkost: rdečkasti škorenj vojaka, ki je šel spredaj, modrina na zasneženem horizontu, točka, ki je črnela daleč tam sredi bele polja, vrabci, ki so zleteli s ceste in obsuli črn grm, ki se je zamajal na vse strani, bela svetloba, škripanje snega pod nogami, — vse to je natanko in razločno rezalo v oči, ni pa vzbudilo nikakršnih misli, in v možganih je bilo prazno, kakor da je že izgubljena in uničena glavna občna vez, brez katere je vse ostalo brezpomembno, malenkostno in mrtvo... Anisimov je povesil glavo in prišel gledati pod noge, na stopinje gumijastih galoš častnikov, in jih ogledoval tako pazljivo, kakor da zavisi od tega vse. Dvignil je glavo šele tedaj, ko so ga pustili samega.

Bilo je puščobno in mrzlo. In vrste sivih vojakov, častnikov in naravnost vanj namerjene puške niso spremenile ničesar na ti puščobnosti in mrazu.

Anisimov je pogledal na vojake. Vsi so gledali naravnost vanj nad dolgi cemi, in on je prišel naenkrat gledati samo to vrsto raznobarnih, preplanih in nerazumljivih oči. Vse ostalo je izginilo, in to kratko sekundo med poveljem in salvo je Anisimov pomislil s trenutno jasnostjo in razločnostjo:

"Njim ni treba mene ubijati in meni ni potrebno umirati... Vsem je strašno, da me ubijejo ta hip, a ubijejo me vendarle... To v sled tega, ker nimam take besede, s katero bi jim mogel pokazati vso žalostno grozoto tega..."

Tisoč ognjenih besed je bliskoma zabrodilo po njegovih možganih; v neverjetnem naporu, da bi povedal nekaj, se je Anisimov nagnil naprej in krčevito odprl usta.

Videl je še hipni blede ogenj, a salve že ni slišal, samo začutil je, kako je dvignil roke in udaril z obrazom ob trg sneg in razumel še, da je vse končano in da se je zgodilo nekaj popolnoma in za vedno nepremeljivega.

Tresk puškinih strelav se je razjeknil z lahkim trepetom po polju. Tenke breze so vztrepetale, in vrana, ki je sedela daleč tam na križu, je razprostrla peruti, zletela kvišku in se spustila nato, kakor da pada, nizko nad snegom proč od ljudi.

Vojaki so povesili puške, skrivili posinjele ustnice in brezmišelnostno strmeli na truplo, dokler ni prenehala lahno trepetanje na koncu levega škornja. Kri se je hitro vlivala na beli sneg in se na njem raztekala v brezlično, rožnobarvno liso. Vojaki so odlekli truplo Anisimova v jarek in ga tam zakopali.

Krvavo liso so zametali s snegom, toda kmalu se je zopet pokazala skozi sneg. Dolga zima jo je zametla s snegom; spomladi pa, ko se je sneg tajal, se je porjavela lisa zopet pojavila. Toda ne za dolgo, zakaj pod radostnimi žarki gorkega solca se je stajala s snegom vred in prešla v rahlo, živo zemljo.

Na belem snegu.

I.

Učitelj Ljudovik Anderson je šel skozi sadni vrt svoje šole. Hotel je napraviti sprehod do gozdiča, ki se je dvigal dve vrsti za vasjo, odraščajoč se z modrim, nazobčanim robom od bele, vsenaokrog s snegom pokrite pokrajine.

Zasnežene rastline, drevje in

pleteni plot, vse to se je spajalo medsebojno v veselo-pisano podobo; vrh tega je bil zrak tako prozoren, kakor more biti le v prvih dneh pomladi.

"Zopet ena pomlad v mojem življenju," je pomislil Ljudovik Anderson in zavzdihnil nalahko. Bil je nekoliko sentimentalno nadahnjeno, v splošnem se je nagibal k poetičnim naturam. Vsled tega je dvignil oči proti nebu, skozi naočnike, skleni roke na hrbtni, da se je mogel udobno igrati s palico, in korakal naprej, zatopljen v premišljevanje.

Ta hip pa je zagledal, da prihaja po poti, od konca vrta sem, gruča mož na konjih.

To so bili vojaki. Nad belim snegom se je lesketalo svetlo orožje in so se svetile žive barve konj, vsa četa pa se je premikala zelo nerodno po ozki stezi med snegom. Ljudovik Anderson sprva ni razumel, kaj da nameravajo. Da pa se vrši nekaj nenavadnega in strašnega, je čutil bolj s srcem, kakor razmisli z razumom. Prav tako instinktivno je razumel, da se mora skriti in da ne sme na noben način jim priti pred oči. Okrenil se je hitro v stran, skočil za kup sene, pri čemer se je nenadoma ugreznil do kolena v meski sneg. Odtod je opazoval z iztegnjenim vratom vse, kar se je vršilo pri vojaki.

Bilo je morda kakih dvajset mož v četi, pod poveljstvom mladega, postavnega častnika, čegar obraz je bil tako močno zardel, da je videl Anderson zelo natančno, dasiravno je moral gledati preko celega vrta, kako se brki in obrvi svetlo odražajo od njega. Ko je zapovedal nekaj, je slišal Anderson zelo določno njegov ostr, surovčni glas.

"Sam vem, kaj mi je storiti," je kričal častnik, uprši roke v bok, in gledal pri tem na nekoga sredi gruč drenažajočih se vojakov. "Jaz vam bom že pokazal to vašo revolucijo... Prokleta zalega!"

V nejasni, motni slutnji je vzdrgetelo Andersonu srce. "Moj Bog, ali je to mogoče," je pomislil in leden mraz ga je spreletel po vsem životu.

Častniku je odgovoril iz čete prihi, toda razločno pridržan glas:

"Vi nimate pravice do tega... To je stvar sodišča."

"Molčati," je zakričal častnik; slišalo se je, da se duši od besnosti. "Jaz vam že pokažem sodišče. Ivanov, izvrši!"

In nategnil je uzo z enim sunkom; Ljudovik Anderson je mehnično opazoval konja, ki je zaplesal in se premaknil po vsaki kretnji častnikovi. Med vojaki pa je nastal za trenutek kratak, krečevit hrušč; pomaknili so se nazaj, tako da so pu-

stili prazen prostor pred seboj. Tam pa so ostali trije ljudje v črnih plaščih, dva visoka in en suhoten, majhne rasti; na beli glavi zadnjega je Anderson natanko razločil dvoje rožnatih ušes.

Razumel je, kaj pomenja vse to, toda zdelo se mu je tako strašno in grozno, da je mislil, da se mu blede.

"Tako svetlo in lepo je, sneg in nego tako čisto in radostno, povsod že diha pomlad, tukaj pa ubijajo ljudi... Kako more biti to... Saj ni mogoče..." je premišljeval sunkoma. Obvladalo ga je čustvo, kakor da postaja nenadoma blazen, opazil je, da vidi povsem drugače, drugače čuje in čuti, kakor navadno.

Troje črnih ljudi je stalo v vrsti pred plotom, dva izmed njih tesno drug poleg drugega, manjši nekoliko v stran.

"Gospod častnik," je zaklical eden izmed njih obupno; Anderson ni mogel spoznati, kdo je bil to. "Bog gleda na nas, gospod častnik."

Osem vojakov je skočilo raz konje; žurili so se očividno, toda zatikali so se vsak hip z ostrogami in orožjem. Nekaj sekund je bilo vse tiho, dokler se niso postavili vojaki par korakov pred črnimi ljudmi in potegnili karabinke raz hrbtni. Enemu je padla čepica na tla in se zakotalila čez sneg. Konj častnikov je plesal in se premikal na mestu semtertja, dočim so drugi nepremično moleli kvišku svoje smrčke.

Naenkrat se je razjeknila tako ostra salva, da je hotelo Ljudoviku Andersonu razgnati prsa. Istočasno je videl, kakor v sanjah in vendar čudovito razločno, da so se slabo zasvetili ognji, da so padli možje na tla, in da se je bledikast dim dvigal v zrak. Vojaki so se zagrnili urno na konje, ne da bi gledali na usmrčene, in odjedili po ozki poti nazaj.

Ko je Ljudovik Anderson videl to, je stal že sam sredi poti in ni vedel, zakaj da je prišel izza kupa sene. Bil je smrtno bled, ves njegov obraz je bil pokrit z lepljivim potom, telo mu je drgetalo v nejasni grozi. Obvezel ga je občutek silne slabosti, toda veliko določnejše in bolj rezke, kakor pri kaki bolezn.

Ko so bil izginili vojaki v daljavi, se je zbrala na mestu usmrtnice množica ljudi, dasiravno še kratko poprej ni bilo videti nikogar. Ustreljeni so ležali ob plotu, ob robu pota, kjer je bil sneg nedotaknjen, še ne steptan od korakov. Manjši izmed trojice je bil belolas deček, čegar glava se je na predolgem vratu nekako zaokrenila in se ugreznila v beli sneg. Tudi obraza drugega se ni videlo, ker je ležal globoko v luži, napolnjeni s krvjo. Tretji pa, črnobratdat velik mož z mišičastimi rokami, je ležal vznak; roke

BONDS

BUY

BOMBERS

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

Ameriški general Stilwell

V Indiji se reformira kitajska četa, ki je srečno pobegnila pred Japonci z Burme. Četa se reformira pod nadzorstvom ameriškega generala Stilwella, ki ga vidimo na gornji sliki.

je imel iztegnjene in široko razprostrate čez sneg.

Če bi prišel od daleč in si ugledal začrnele, nepremične postavbe ustreljenih, sprva nisi mogel razumeti, kaj je pravzaprav najstrašnejše na teh figurah, ležečih nepremično ob kraju izhojene, ozke poti.

II.

Ko se je Ljudovik Anderson to noč vrnil domov, ni pisal verzov kakor navadno, temveč je stal dolgo premišljeval ob oknu, in gledal na visoki, daljni krajec meseca na meglenomodrem nebu. Misli so se mu zmedle in zapletle in so postale težke kakor silno breme; kakor da se je spustil ogromen oblak na njegove možgane.

Pod oknom so ležale zamolklo črne sence plotov in dreves in oklepale od meseca blede ob-

svetljeni vrt. Zopet je videl

pred seboj troje ustreljenih ljudi, dva odrasla in dečka. Jasno je razločil njih mrtve poglede v mesečini; njihova trupla so ležala zdaj sredi kolovoza.

"O, prišel bo enkrat čas," je pomislil turobno, "v katerem bo človeku nemogoča usmrtitev drugega. Prišel bo čas, ko bodo razumeli vojaki in častnik, ki so usmrtili te tri, kaj da so storili. Potem, tedaj bodo razumeli, da so bili ti trije ustreljeni za nekaj, kar je njim, v jakim in častnikom, pravkato potrebno in važno, kakor ustreljenim."

"Da..." je rekel Ljudovik Anderson glasno in svečano z vlažnimi očmi, "pride čas, ko bodo razumeli..."

In pred njegovimi očmi se je raztopil mali krajec meseca, razplul se in izgnil popolnoma.

Veliko sočutje z usmrčenimi, ki so strmeli, molče in skrbno v mesec, ne da bi ga videli, mu je stisnilo srce. Vendar pa se je miril skromno in je šepetal potihom: "Saj ne vedo, kaj delajo."

In v tej stari, samozadovoljni frazi, je našel moč, da je zatrl boleč in gnjev, ki je uporno vstajal v njem.

III.

Bil je prav tako čist in svetel in jasen dan, pomlad je bila že povsod... v vzduhu nad vlažnim gnojem, v hladni vodi, ki se je povsod stekala izpod stalnega snega, v prožnih, mokrih vejicah in mladikah, v prozornem blestenju modrikastih daljav.

Toda lepota jasnega pomladnega dne je bila tam daleč nekje, izven vasi nekje, zunaj na poljih morda, v gozdovih in na gričih, kjer ni bilo ljudi. Zakaj nad vasjo samo je ležalo nekaj težkega, duškega.

Ljudvik Anderson je stal na vaški ulici, za množico mračnih, izgubljenih ljudi, in iztegoval vrat, da bi videl, kako se pripravljajo, da pretepejo z biči sedem kmetov.

Teh sedmero je stalo na zmečkani zemlji. Dasiravno so bili Andersonu že davno znani, jih vendarle ni spoznal; zdelo se mu je, da morajo biti kakršnokoli, drugačni ljudi, ki bodo odločeni od vsega sveta po tem neizbrisnem, sramotnem dogodku, ki se bo izvršil ta trenutek.

Vojaki, ki so bili postavljeni v krogu naokrog, so se vzravnali samozvestno, z odločnimi kretnjami na konjih. Počasi so obračali svoje kozave, otrple obraze na vse strani in se ozirli zaničljivo tudi nanj, ki bi se takoj z grozo udeležil teh stra-

šnih reči, ne da bi se... In ničesar ni mogel... ko je premišljeval... osramočenosti in brez... do in ledeno, ga je... valo v železno lupino... je pač mogel vse... teri se pa ni mogel... ne kričati, še zaječati...

Zgrabili so prvega... Anderson je videl... seči, brezupni pogled... tega človeka so se... zapirale trudoma, to... snega zvoka, ni bilo... ve oči so blodile naok... menele razbeljeno, z... zblaznelem. Zdelo se... govni možgani nič več... mejo, kaj se godi z nj...

(Dalje prihodnje)

DEMOKRAT
SHO

se vrši

NOCO

v Roosevelt

E. 200 St. in Mon

Ave., pod pokrov

stvom Euclid Dem

cratic Club

Pričetek ob 7.30

Nastopil bo John

Sweeney, demokrati

didat za gubernerja

gi kandidatje za javn

de na demokrati

Cenjene rojake in

nje iz okolice se

vabi, da se shoda

ter slišijo platforme

kratskih kandidato

WM. J. ROGERS ZA KONGRE

Jaz se obvezujem napram predsego—sodeloval bom za delovanje vso podporo v prizadevanju za zmniku Rooseveltu, da mi bo na nračit za po vojno preuredbo in v pripravljanju za po vojno

The May Company's

RAZPRODAJA OB 34. LETNICI

SNOW SUITS ZA DEKLICE 9.98

Vrednost 10.95

Snow Suits v dveh komadih z jopičem z zipperjem ali gumbi; hlače se dobro prilagajajo. Iz močnega blaga v dveh barvah ali pa samo v eni; mere 7 do 16.

Čepice iz enakega blaga... 50c

GABARDINE SUKNJE 5.19

Vrednost 5.95

Kupite si vašo gabardine suknjo na razprodaji in si prihranite. Obvaruje vas proti sapi in mokroti, ter ima podlago z cotton plaid blaga. Ima priročne žepe; mere 7 do 16 za deklice.

VSE VOLNENI JOPIČI 2.98

Vrednost 3.50

To so iz 100 odstotne volne—zato pa so posebnost po tej nizki ceni 2.98. "Crew-neck", "slip-over" stili v rdeči, rumeni, modri, rjavi ali rozastih barvi. Baš tak jopič, ki ga imajo rada dekleta, ki pohajajo v višjo šolo; mere 10 do 16.

GIRLS' SHOP... DRUGO NADSTROPJE

DEŠKI SETI S SUKNJAMI

Stili za dečke in deklice

Vrednost 12.95

Herringbone tweeds za dečke; fleece z velveteen okraski za deklice. Temno rdeče, modre, camel, rjave barve; mere 3 do 6.

OBLEKCE, CREEPERS 1.59

Ročno delano za deco

Filipinske ročno delane obleke iz finega "batiste"; creepers iz broadcloth blaga; običajne barve in bele; mere 1 do 3.

10.95 SNOW SUITS. Vse volneni, seti dveh komadov; za dečke ali deklice; mere 3 do 8. 9.65

7.95 PLETENI SETI. Seti štirih komadov, vse volneni; leggings; a čelado ali čepico; mere 1 do 3. 6.45

6.95 SNOW SUITS 6.19

Tople obleke, podložene z ovčjo kožo in z velveteen okraski; barve za dečke in deklice; mere 2, 3, 4.

INFANTS' WEAR... DRUGO NADSTROPJE

SETI ZA MAJHNO DECO

Toplo blago in z ovčjo kožo podloženi

Vrednost 6.95

Privlačni seti v stilih za dečke ali deklice; izdelani iz toplega blaga; popularne barve, mere 1 do 3.

Cotton pleteni Sleepers; mere 2 do 7 1.49

Otroški jopiči; 1 do 3 1.69

2.00 Cotton pletene obleke; mere 3 do 6 1.49

Cotton spod. obleka; hlače in jopica; 2 do 4 5c vsak komad

Snuggles; 10 odstotkov volneni; za deklice 4c

1.25 Slip-on jopiči za dečke; 2 do 6 1.69

89c Cotton pletene Polo srajce; 1 do 6 77c

Save This Radio Schedule...

Friday, Oct. 30—WGAR, 6:05-6:10 p.m.

Friday, Oct. 30—WHK, 6:25-6:30 p.m.

Sunday, Nov. 1—WGAR, Nationality Hours

Monday, Nov. 2—WTAM, 7:30-7:45 p.m.

Monday, Nov. 2—WGAR, 6:05-6:10 p.m.

Monday, Nov. 2—WHK, 6:25-6:30 p.m.

Mrs. Bolton

Re-elect FRANCES P.

BOLTON

YOUR CONGRESSMAN